

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Odense, den 13. juli 2018

Hørings svar: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år – Sagsnr.: 1805334

Dansk Selskab of Folkesundhed hilser enhver stramning på tobaks- og alkoholområdet meget velkommen. Det er veldokumenteret at salg af tobak og alkohol til mindreårige foregår dagligt i næsten alle butikker.

Tobaks- og alkoholrelaterede sygdomme har store konsekvenser for både brugerne, deres pårørende og samfundet. Den danske middellevetid kan ikke øges uden at alkohol- og tobaksforbrug mindskes i Danmark. Afhængigheden af begge grundlægges allerede i barndommen/ungdommen, for de flestes vedkommende. Det er samfundets opgave at beskytte børn og unge mod stærkt skadelige og afhængighedsskabende produkter.

Dansk Selskab for Folkesundhed **glæder sig over**, at Sikkerhedsstyrelsen overtager opgaven fra Politiet, der ikke helt har haft ressourcer til at håndhæve forbud mod salg af tobak og alkohol til mindreårige. Det er også meget glædeligt, at bøderne for overtrædelse af loven sættes kraftigt op.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende **kommentarer**:

- Loven lægger op til at butikspersonalet skal bede om ID hvis de er *i tvivl* om personen er fyldt 16 /18 år (alkohol/tobak). Dette er angivelig meget svært at vurdere eller huske. Derfor bør loven laves om, så alle, helt rutinemæssigt, skal vise billed-ID ved køb af tobak og alkohol. Dette fungerer fint i andre lande, f.eks. USA, hvor selv 50+ årige viser ID når de køber øl.

Problemet med, at personer uden kørekort ikke har billed-ID kan nemt løses ved at f.eks. kørekortkontoret udsteder billed-ID; i mange andre lande har man personlig billed-ID, som ikke er kørekort eller pas. Udgifterne dertil kan betales af dem der søger om billed-ID.

- Der er meget stor forskel på at føre produkttilsyn og at observere om tobak og alkohol sælges til mindreårige. Tilsynsbesøg med dialog om tobak og alkoholsalg til mindreårige er fine, men når det gælder overholdelse, er det bøderne der gør en forskel. Dansk Selskab for Folkesundhed foreslår derfor, at Sikkerhedsstyrelsen kommer på uanmeldte besøg/anonym kontrol, gerne i samarbejde med mindreårige unge der ansættes i studenterjob til at prøve at købe tobak i butikken.

Dansk Selskab for Folkesundhed opfordrer til følgende **specificeringer**:

- I hele lovudkastet tales om 'tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter'. Vi mener det er meget vigtigt at specificere, at loven udover almindelige tobaksprodukter som cigaretter, cerutter, cigarillos og cigarer også omfatter salg af vandpibetobak, snus, skrå, elektroniske cigaretter, 'heat not burn' produkter (=opvarmet tobak), urtecigaretter og andre varianter af nikotinholdige produkter.
- Der kan udstedes højere bøder hvis overtrædelsen af §§ 1-2 er af grov eller gentagen karakter. Det er meget utydeligt hvad der menes med grov karakter, særligt ved førstegangsovertrædelse. Er det barnets alder eller hvad bestemmer grovheden i overtrædelsen? Dette bør specificeres.
- Det er glædeligt at der overføres 1,3 årsværk til opgaven fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen. Et andet sted står dog, at omkostningerne afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer på Sundheds- og Ældreministeriets ressortområde. Det vil være godt at præcisere at med økonomiske rammer menes de nye rammer, altså når 0,9 millioner kroner er blevet tilført.
- Alderen 18 år omtales for både tobak og alkohol, men man skal være 16 år for at købe alkohol under og op til 16,5%, dette bør specificeres i loven (der står kun 18 år).

Venlig hilsen

Maja Bertram
Formand

Charlotta Pisinger
Bestyrelsesmedlem

